

ROMA STRATEJİK PLANI 2020-2030:

AVRUPA VE AKDENİZ BÖLGESİNDE KUŞLARIN
YASA DIŞI ÖLDÜRÜLMESİ, ALINMASI
VE TİCARETİNİN ORTADAN KALDIRILMASI

Türkçe çevirisi yayında

Roma Stratejik Planı 2020-2030: Avrupa ve Akdeniz Bölgesinde Kuşların Yasa Dışı Öldürülmesi, Alınması ve Ticaretinin Ortadan Kaldırılması (Türkçe Çeviri). Doğa Derneği (BirdLife Türkiye). 2023. İzmir. Türkiye.

Adres: Orhanlı Mahallesi, 7102 Sokak No:1 Seferihisar, İzmir

Tel: 0850 840 60 49

Faks: 0850 303 92 12

E-posta: doga@dogadernegi.org

Web: www.dogadernegi.org

Kapak Fotoğrafi: Sezai Göksu

Çeviri: Sevgi Zeyneloğlu ve Merve Eldem

Roma Stratejik Planı, Avrupa ve Akdeniz Bölgesi'nde kuşların yasadışı olarak avlanmasını, yakalanmasını ve ticaretinin yapılmasını engellemek amacıyla Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern) sekretaryası ve Göçmen Türlerin Korunması Sözleşmesi (CMS) sekretaryası öncülüğünde hazırlanmıştır. Türkiye'deki yaban hayatı suçlarının ortadan kaldırılmasına katkı koyması amacıyla bu plan Doğa Derneği tarafından Türkçe diline çevrilmiştir.

Doğa Derneği, 2023

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Strasbourg, 6 Aralık 2019
[tpvs03erev_2019.docx]

T-PVS(2019)3rev

AVRUPA'NIN YABAN HAYATI VE YAŞAMA ORTAMLARINI
KORUMA SÖZLEŞMESİ

Daimî Komite

39. Toplantı Strasbourg,
3-6 Aralık 2019

**ROMA STRATEJİK PLAN
2020-2030:**

**Avrupa ve Akdeniz Bölgesi'nde Kuşların
Yasa Dışı Avlanmasını, Yakalanmasını ve
Ticaretinin Yapılmasını Engelleme**

Bu belge

*Avrupa Konseyi Demokratik Katılım Direktörlüğü (Bern Sözleşmesi Sekreterliği) ve Göçmen Türlerinin
Korunması Sözleşmesi (CMS) Sekreterliği tarafından hazırlanmıştır.*

İçindekiler

1. GİRİŞ	- 3 -
2. STRATEJİK PLANIN OLUŞTURULMASI	- 3 -
3. ÖZET	- 5 -
4. VİZYON	- 5 -
5. STRATEJİK PLANIN PARAMETRELERİ	- 6 -
5.1. Temel ön koşullar	- 8 -
5.2. Tanımlar	- 8 -
5.3. 2020 referans değeri	- 8 -
5.4. Değerlendirmeler	- 8 -
6. ROMA STRATEJİK PLANI'NIN MANTIKSAL ÇERÇEVE MATRİSİ	- 9 -
6.1. Sürece yönelik amaç	- 9 -
6.2. Sonuca yönelik amaçlar	- 12 -
1. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin kapsamını, boyutunu ve nedenlerini anlama	- 12 -
2. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanmasının ulusal kanunlarda etkili ve yeterli bir şekilde ele alınmasını sağlama	- 14 -
3. Amaç: İlgili yasaların etkili ve yeterli bir şekilde uygulanmasını sağlama	- 15 -
4. Amaç: IKB ile ilgili suçların etkili ve yeterli bir şekilde yargılanmasını sağlama	- 17 -
5. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin aktif bir şekilde önlenmesini sağlama	- 20 -

1. Giriş

Son yıllarda kuş popülasyonları daha önce görülmemiş ciddi bir düşüş yaşamaktadır. Yasa dışı öldürme, yakalama ve ticaret dahil olmak üzere aşırı istismar; küresel olarak kuşların soyunun tükenmesindeki en önemli etkenlerden biri olmakla beraber habitat kaybını takiben göçmen kuşların karşı karşıya kaldığı en büyük tehdittir. İnsan tüketimi, spor, ticaret veya müzik yarışmaları gibi çeşitli amaçlarla kuşların yasa dışı olarak avlanması, yakalanması ve ticareti (IKB); ötücü kuşlardan yırtıcı kuşlara tüm kuşları tehdit etmektedir. Avrupa ve Akdeniz bölgelerinde her yıl 25 milyon kuşun yasa dışı olarak öldürüldüğü tahmin edilmektedir¹.

Soyu tükenmekle karşı karşıya olan kuş türlerinin sayısının ciddi anlamda artması nedeniyle bu türlerin korunması acil ve uluslararası eylem gerektiren küresel bir sorun haline gelmiştir.

Bu nedenle Bern Sözleşmesi ve Göçmen Türlerin Korunması Sözleşmesi (CMS), Sözleşme Tarafları ve gözlemcilerin yanı sıra ortaklar ve ilgili paydaşlar; IKB'nin ortadan kaldırılması için yıllardır çalışmalar yürütmektedir. Bern Sözleşmesi ve CMS, geçmişteki çalışmaları temel alarak güncel *Roma Stratejik Planı (2020-2030): Avrupa ve Akdeniz Bölgesi'nde Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanmasını ve Ticaretinin Yapılmasını Engelleme*'yi geliştirmiştir.

Kuş türlerinin geleceğinin korunması ortak sorumluluğumuzdur. Bu nedenle Roma Stratejik Planı'nın uygulanması uluslararası camianın tüm üyelerinin desteğini gerektirmektedir. Hem Bern Sözleşmesi hem de CMS; ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde IKB'nin engellenmesinin politik odağını ve momentumunu korumaya ve artırmaya kararlıdır.

Avrupa Komisyonu ve Avrupa Konseyi'nin (Bern Sözleşmesi) cömert desteği, mevcut Roma Stratejik Planı'nın oluşturulması dahil olmak üzere SFP'ler ve MIKT Çalışma Programı aracılığıyla TAP kapsamında eylemlerin uygulanmasını sağlamıştır.

Avrupa Komisyonu, Akdeniz'deki Göçmen Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretinin ele alınmasına yönelik cömert desteği ve taahhüdü nedeniyle Champion Plus olarak tescillenmiştir. Bu faaliyet, Avrupa Komisyonu tarafından Göçmen Türler Champion Programı altında UNEP ile Küresel Kamu Malları ve Zorluklar (GPGC Programı) İş Birliği Anlaşmaları aracılığıyla finanse edilmiştir.

2. Roma Stratejik Planı'nın Oluşturulması

Bern Sözleşmesi; otuz yılı aşkın süredir kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticareti (IKB) ile ilgili olarak bölgesel ölçekte politika eylemlerine öncü olmuştur. Bunun ilk örneği koruma altındaki kuşları yasa dışı yakalayan, avlayan veya ticaretini yapan kişilerin yasal takibatı ile ilgili ilk Tavsiye Kararı olmuştur. 2013'te kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretini ortadan kaldırmaya yönelik Tunus Eylem Planı'nın (TAP) 2012-2020 uygulanmasını önermiş ve IKB için ilk Özel Odak Noktası Ağlarını (SFP'ler) kurmuştur. 2018'de TAP'nin uygulanması ile elde edilen ilerleme eleştirel olarak incelenmiştir. Bern Sözleşmesi Tarafları, gözlemcileri, ortakları ve paydaşları; TAP 2013-2020 uygulamaları ile ilgili önemli bilgilerin sentezi olan Kavram Belgesi 2020 Sonrası: Göç yolları için koruma sorunu olarak Kuşların Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine son verme belgesine yapısal bir şekilde danışarak incelemeye katkıda bulunmuştur.

¹ Birdlife International (2015), The Killing 2.0- A view to a kill: https://www.birdlife.org/sites/default/files/the_killing_2.0.pdf

² Tunus Eylem Planı (2013-2020) genel hatlarıyla üç öncelik alanı etrafında yapılandırılmıştır: "infaza ilişkin ve yasal hususlar", "biyolojik ve kurumsal hususlar" ve "farkındalığa ilişkin hususlar". Her bir öncelik alanına ait ilgili amaçlar, eylemler ve sonuçlar bulunmaktadır.

Infaza ilişkin ve yasal hususlar öncelik alanı; IKB'ye karşı ulusal uygulamaların detaylandırılmasına ilişkin eylemleri, "koruma etki raporları"nın oluşturulmasını, standartlaştırılmış "ehemmiyet faktörlerinin" kullanımını ve IKB ile ilgili suçların cezalandırılmasına ilişkin yönergelerin yanı sıra izleme ve raporlamaya dair ilgili mekanizmaların oluşturulmasını kapsamaktadır.

Biyolojik ve kurumsal hususlar öncelik alanı; IKB ve etmenlerinin sebep olduğu kuş ölümlerine dair bilgilerin, yasal av ile ilgili verilerin ve savcılar ile yargıçlar için IKB ile ilgili araçların infaz süreci boyunca göz önüne alınmasını sağlamayı hedeflemektedir.

TAP'nin farkındalık bölümünün kapsamında, ulusal düzeyde diyalog fırsatları aracılığıyla "paydaşlarla pozitif ve etkili bir birlik" oluşturulması ("uzlaşma yoluyla" karar verme dahil), infaz sonuçlarının sistematik bir şekilde yayınlanması, hedefli iletişim ve belirli paydaş gruplarla etkileşimin yanı sıra IKB ve koruma üzerindeki etkisi ile ilgili eğitim ve farkındalığı artırmak üzere sürekli çalışmalar yürütme yer alı.

Yaban Hayvanların Göçmen Türlerinin Korunması Sözleşmesi (CMS), 2014 yılında göçmen türleri etkileyen yaban hayatı suçlarıyla mücadele kapsamındaki genel çalışmalarının bir parçası olarak CMS Önergesi 11.16 (Rev. COP12) Göçmen Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanmasını ve Ticaretini Engelleme adlı önergeyi kabul etti. Bu çerçevede kapsamında CMS Sekreterliği; Afrika Avrasya Göçmen Su Kuşlarının Korunmasına İlişkin Anlaşma (AEWA), Yırtıcı Mutabakat Zaptı Koordinasyon Birimi ve Afrika Avrasya Göçmen Kara Kuşları Eylem Planı (AEMLAP) iş birliğinde Akdeniz'de Göçmen Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine İlişkin Hükümetler arası Görev Gücü'nü (MIKT) oluşturmuştur. MIKT, Tunus Eylem Planı'nın yanı sıra başta AEWA öncülüğündeki Mısır ve Libya'da Akdeniz Kıyılarında Kuşların Yakalanmasına Yönelik Eylem Planı ve kuşların yasa dışı avlanmasını, yakalanmasını ve ticaretini ortadan kaldırmaya yönelik AB yol haritası olmak üzere mevcut yönerge ve eylem planlarının uygulanmasına destek sağlamıştır. 2016'da düzenlenen ilk toplantıda MIKT, TAP ile uyumlu bir Çalışma Programı³ (POW) 2016-2020 geliştirmiş ve Akdeniz Bölgesi'nde Göçmen Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine İlişkin Kahire Beyannamesi'ni kabul etmiştir.

Bunu takiben Bern Sözleşmesi ve CMS, IKB'ye karşı çalışmalar için güçlerini birleştirmiştir. 2017'de Malta'da yapılan ortak toplantıyı takiben bu iş birliğinin önemli bir sonucu iki Sözleşmenin de ulusal öz değerlendirme için bir çerçeve sağlayarak IKB ile mücadele çalışmalarının uygulanmasını takip etmeye yönelik bir izleme aracı olan kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticareti ile mücadelede ilerlemenin değerlendirilmesi için puan çizelgesi (Puan Çizelgesi) kullanımını teşvik etmesidir: Bern Sözleşmesi Daimî Komitesi'nin Puan Çizelgesi oluşturmaya ilişkin 196 No.lu Önergesi ve Puan Çizelgesi'nin Ek 1'de yer aldığı CMS Önergesi 11.16 (Rev. COP 12): Göçmen Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretinin Engellenmesi.

İki Sözleşme de kuşların avlanması, yakalanması ve ticaretini (IKB) önlemek için kendi yetkileri dahilinde yakın bir şekilde çalışmakta, sinerji oluşturup kaynakları paylaşarak verimliliği artırmaktadır. IKB'nin ortadan kaldırılması için yapılan çalışmaların etkisini azami seviyeye çıkarmak üzere bunu takiben önümüzdeki on yıla yönelik olarak Roma Stratejik Planı'nın oluşturulması beklenen bir adım olmuştur. Bu Stratejik Plan, Bern Sözleşmesi ve Göçmen Türleri İlişkin Sözleşme tarafları tarafından kullanılmak üzere iş birliğine dayalı bir inisiyatif olarak tasarlanmıştır.

Roma Stratejik Planı temelini aşağıdaki ön çalışmalardan almıştır:

1. 2013 sonrasında stratejik tepkileri şekillendiren temel stratejik bilgiler dahil olmak üzere IKB ile ilgili olan TAP öncesi politikaların bağlamını ayrıntılarıyla incelemek üzere genel bir durum analizi yapılmıştır. Bu süreçte temel stratejik bilgilerin yanı sıra Bern Sözleşmesi taraflarının ve diğer partnerlerin politika önceliklerine tepkileri kısaca incelenmiştir.
2. Böylece TAP'nin⁴ uygulanma durumunun stratejik analizi yapılmıştır ve 2018 Göç Yolları İçin Küresel Zirve'nin önermeleri dahil olmak üzere IKB ile ilgili son gelişmelerin sonuçları göz önüne alınarak TAP'nin uygulanmasından şimdiye kadar çıkarılan temel dersler belirlenmiş ve daha çok çalışma gerektiren alanlar tespit edilmiştir.
3. [Kavram Belgesi "2020 Sonrası: Göç yolları için koruma sorunu olarak Kuşların Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine son verme"](#) dokümanının ilk taslağı için Temmuz-Ekim 2018'de çoklu paydaşların yer aldığı bir danışma faaliyeti yürütülmüştür. Kuşların avlanması, yakalanması ve ticaretinin ortadan kaldırılmasına yönelik 2020 sonrası politika öncelikleri ile ilgili özel olarak tasarlanmış bir anket Temmuz 2018'de Bern Sözleşmesi Tarafları, Gözlemcileri ve CMS MIKT üyelerine dağıtılmıştır.

³ MIKT Çalışma Programı 2016-2020, Tunus Eylem Planı ile uyumlu olarak 4 ana çalışma alanına bölünmüştür:

Genel sorunlar: Ulusal Eylem Planlarının oluşturulmasını, ulusal durumun raporlanmasını, sıcak noktalardaki eylemlerin önceliklendirilmesini ve ilerlemenin ölçülmesini teşvik eden amaçları içerir.

Yasal ve infaza ilişkin sorunlar: Bu çalışma alanı ulusal mevzuatın uluslararası kanunlar ve EU kanunlarıyla uyumlu olmasını sağlar, cezalandırma yönergelerini yönlendiren eylemler içerir, ehemmiyet faktörlerinin kullanımını teşvik eder, infazı destekler ve kanun hükmü zinciri boyunca yerel iş birliğini güçlendirir.

Koruma ve izleme: Ölçek ve etmenlerle ilgili araştırmaları ve yerel topluluklar için alternatif gelir kaynaklarını ele alır.

Yasal ve infaza ilişkin sorunlar: Bu çalışma alanı ulusal mevzuatın uluslararası kanunlar ve EU kanunlarıyla uyumlu olmasını sağlar, cezalandırma yönergelerini yönlendiren eylemler içerir, ehemmiyet faktörlerinin kullanımını teşvik eder, infazı destekler ve kanun hükmü zinciri boyunca yerel iş birliğini güçlendirir.

⁴ Bern Sözleşmesi TAP ile ilgili daha fazla bilgi için bkz. [Kavram Belgesi 2020 Sonrası: Göç yolları için koruma sorunu olarak Kuşların Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine son verme](#) ve [TAP'nin uygulamasının Bern Sözleşmesi Tarafları tarafından gerçekleştirilen yarı dönem denetimi](#).

4. Durum analizinden çıkarılan dersler; güçlü ve zayıf noktaların, fırsatların ve tehditlerin (SWOT) genel bir değerlendirmesine tabi tutulmuş ve buna dayanarak 2020 sonrası için IKB ile ilgili politika öncelikleri için bir dizi güncellenmiş ve gözden geçirilmiş sonuç ve öneri sunulmuştur.
5. Ardından vizyon oluşturma sürecini yönlendirmek üzere bir dizi stratejik parametre, amaçlar ve yüksek düzey hedefler öne sürülmüş ve mevcut Stratejik Plan'ın temeli oluşturulmuştur.

2020 sonrası için on yıllık bir politika dönemi, yeni amaç ve hedeflerin uygulanacağı stratejik aralık olarak seçilmiştir.

Stratejik dokümanın mevcut sürümü, Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern Sözleşmesi) ve Yaban Hayvanların Göçmen Türlerinin Korunması Sözleşmesi (CMS) Sekreterlikleri tarafından hazırlanmıştır. Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretinin Ortadan Kaldırılmasına Yönelik Bern Sözleşmesi Özel Odak Noktası Ağı ve CMS Akdeniz'de Göçmen Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine İlişkin Hükümetler arası Görev Gücü (MIKT) katılımıyla 8-10 Mayıs 2019'da İtalya'nın Roma şehrinde gerçekleşen ortak toplantıda sunulmuş ve tartışılmıştır. Dokümanla ilgili ilk danışma süreci 1 Ağustos 2019- 5 Eylül 2019 döneminde düzenlenmiştir. İkinci danışma süreci 19 Eylül 2019- 15 Ekim 2019 döneminde düzenlenmiştir. Bu dokümanın yanı sıra bir taslak önerge, Bern Sözleşmesi 39. Daimî Komite toplantısında tartışılmak ve kabul edilmek üzere masaya konmuştur.

3. Özet

Roma Stratejik Planı, planın coğrafi kapsamı içinde IKB'ye karşı sıfır tolerans yaklaşımını koruyup güçlendirmeyi, IKB'yi ortadan kaldırmayı amaçlar. Ayrıca gezegenimizin tüm göç yollarında IKB'nin ortadan kaldırılmasını sağlamak üzere bölgesel ve küresel Çok Taraflı Çevre Anlaşmaları (MEA'lar) ortakları ve ağları ile daha gelişmiş iş birliği talebinde bulunur. Plan'ın vizyonu bir sürece yönelik amaç ve beş sonuca yönelik amaç olarak ele alınmıştır. Önerilen stratejik amaçlar öne sunulan vizyonun gerçekleştirilmesi için gerekli geniş bir önlem yelpazesini kapsamaktadır. Stratejik amaçlar: (1) IKB'nin kapsamı, boyutu ve nedenlerine ilişkin anlayışın geliştirilmesi, (2) IKB'nin ulusal kanunlarda etkili ve yeterli bir şekilde ele alınmasının sağlanması, (3) ilgili yasaların etkili ve yeterli bir şekilde uygulanmasının sağlanması, (4) IKB ile ilgili suçların etkili ve yeterli bir şekilde yargılanmasının sağlanması, (5) IKB'nin aktif bir şekilde önlenmesinin sağlanması. Söz konusu amaçlar, öncelikli ülkelerde Ulusal Eylem Planları veya diğer benzer ulusal araçların geliştirilip uygulamaya konması dahil olmak üzere bu Stratejik Plan'ın uygulanmasıyla gerçekleştirilecektir.

4. Vizyon

CMS ve Bern Sözleşmesi'nin IKB ile ilgili çalışmalarının genel amacı her zaman IKB'nin tamamen ortadan kaldırılması olmuştur. Yukarıda belirtildiği üzere kendi yetkileri doğrultusunda Bern Sözleşmesi ve CMS, bu bölgede IKB'nin ortadan kaldırılması için uluslararası iş birliği, koordinasyon ve faaliyet uygulamalarını kolaylaştırır. Bu nedenle 2020-2030 için Roma Stratejik Planı, coğrafi kapsamı olan Avrupa ve Akdeniz Bölgesi'nde⁵ Kuşların Yasa Dışı Avlanması, Yakalanması ve Ticaretine son vermeyi amaçlamaktadır. Genel amaç, 2020-2030 IKB politikaları için aşağıdaki vizyonda ele alınmıştır:

---

⁵ MIKT ve Bern Sözleşmesi kapsamında yer alan ülkeler: **Koyu** olarak yazılmış ülkeler MIKT üyesi, *italik* olarak yazılmış ülkeler MIKT gözlemcisidir. *Almanya*, Andora, **Arnavutluk**, **Avrupa Birliği**, Avusturya, Azerbaycan, Belarus, Belçika, **Birleşik Krallık**, *Bosna Hersek*, Bulgaristan, Burkina Faso, **Cezayir**, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Ermenistan, Estonya, **Fas**, Finlandiya, **Fransa**, Gürcistan, Hollanda, **Hırvatistan**, İrlanda, **İspanya**, **İsrail**, İsveç, İsviçre, **İtalya**, İzlanda, **Karadağ**, **Kıbrıs**, Letonya, **Libya**, Lihtenştayn, Litvanya, **Lübnan**, Lüksemburg, Macaristan, Makedonya Cumhuriyeti, **Malta**, Moldova, **Monako**, **Mısır**, Norveç, Polonya, *Portekiz*, Romanya, Senegal, Slovakya, **Slovenya**, **Suriye Arap Cumhuriyeti**, Sırbistan, **Tunus**, *Türkiye*, Ukrayna, **Yunanistan**, *Ürdün*.

ROMA STRATEJİK PLANI'NIN 2030 VİZYONU

2020 ile 2030 arasındaki on yıllık sürede CMS, Bern Sözleşmesi, Sözleşme Tarafları ve gözlemcileri, diğer ortaklar ve paydaşlar; Tunus Eylem Planı ve MIKT Çalışma Programı altında pilot uygulaması yapılan önlemleri geliştirmeye devam edecek, uzun vadede IKB'nin ortadan kaldırılması için sıfır toleransa yönelik cesur adımlar atacak ve çalışmaları artıracaktır. 2030'a kadar Bern Sözleşmesi Tarafları ve MIKT Üyeleri ve Gözlemcileri ulusal yetki alanlarında IKB'nin ölçeği ve kapsamında 2020 referans değerine göre en az %50 azalma sağlamak ve uzun vadede IKB'yi tamamen ortadan kaldırmak için çalışacaktır.

KAPSAMLI UZUN VADELİ HEDEF:

Bern Sözleşmesi ve CMS MIKT'nin coğrafi kapsamı içerisinde kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin önüne geçilmesi.

ROMA STRATEJİK PLANI 2020-2030 HEDEFİ:

2030'a kadar 2020 referans değerine göre IKB'nin ölçeği ve kapsamında en az %50 azalma sağlanması.

ROMA STRATEJİK PLANI HEDEFİNİN GÖSTERGESİ:

Planın coğrafi kapsamı içerisinde kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin ölçümlerinde 2020 yılında referans değeri olarak tespit edilen ulusal eşiklere göre yürütülen bir değerlendirme ile %50 azalma sağlanması.⁶

5. Stratejik Planın Parametreleri

SWOT analizinde tespit edilen faktörlere dayalı olarak (bkz. [T-PVS/Inf\(2018\)3](#) dokümanı) Roma Stratejik Planı'nın önceliklerini belirli stratejik parametreler belirlemektedir. Bu parametrelerin temelinde, mevcut zayıf noktaları hedef alırken halihazırda güçlü yönleri de en yüksek düzeye çıkarmanın yanı sıra riskleri hafifletip en aza indirirken mevcut fırsatlardan yararlanma ihtiyacı yer almaktadır. Yukarıdakiler göz önüne alındığında aşağıdaki parametreler planın yönünü belirlemektedir:

- 2020 sonrası çerçeve için **zaman tercihi**, uzun vadeli hedeflere ulaşmak üzere belirli önceliklerde sıralı ve kademeli ilerlemenin yanı sıra gerekli finansal, insani ve teknik kaynakların uzun vadeli mobilizasyonu ve planlamasına olanak tanınmalıdır. Bu nedenle Stratejik Plan, 2020-2030 arasındaki on yıllık zaman diliminde uygulanacaktır. On yıllık dönem süresince üç yılda bir (2023, 2026) gerçekleştirilen periyodik değerlendirmeleri takiben 2030'da son bir değerlendirme yapılacaktır. Bu amaçla IKB Puan Çizelgesi için halihazırda mevcut olan yöntem kullanılacaktır. Bu yöntem paydaşların motivasyonunu koruyarak uzun vadeli hedeflere bağlı kalmalarına olanak tanırken ilerlemenin planlanan seyri takip etmesini ve ara değerlendirmeler değişiklik ihtiyacına işaret ettiği takdirde gerekli düzeltici önemlerin alınmasını sağlayacaktır.
- 2020 sonrası politika çerçevesinin temelinde iddialı bir **10 yıllık kapsamlı hedef** yer alır: 2030 yılına kadar IKB'nin ölçek ve kapsamını 2020 referans değerine göre yarıya indirme.
- Roma Stratejik Planı'nın **coğrafi kapsamı** Bern Sözleşmesi ve CMS MIKT kapsamındaki tüm alandır.
  - Net bölgesel odak:** Stratejik Plan, Akdeniz Bölgesi'nde IKB ölçeğinin ciddi bir sorun olduğunun farkındadır.

⁶2020 referans değeri için yeterli veri bulunmayan Kapsam Dahilindeki Ülkeler için 2025 yılındaki ara değerlendirme ilerlemeyi hesaplamak üzere daha iyi verilerin elde edilmesini sağlayacaktır.

Roma Stratejik Planı ayrıca Akdeniz Bölgesi içinde sıcak nokta olarak kabul edilen ve mevcut bilimsel araştırmalara göre IKB etkisinin en büyük olduğu noktalarda IKB'nin önlenmesinin özellikle önemli olduğunun farkındadır.

4. 10 yıllık kapsamlı hedefin temelinde bir sürece yönelik amaç ve beş sonuca yönelik amaç yer almaktadır. Bunlar uzun vadeli eylemleri teşvik eden ve belirlenen zaman aralıklarında gerçekleştirilebilen amaçlardır ancak tüm paydaşların, statükoya göre ulusal düzeyde politik irade ve eylemleri artırmak dahil olmak üzere, daha çok çaba sarf etmesini ve kaynak sağlamasını gerektirmektedir.
  - 1. Amaç: IKB'nin kapsamını, boyutunu ve nedenlerini anlama
  - 2. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanmasının ulusal kanunlarda etkili ve yeterli bir şekilde ele alınmasını sağlama
  - 3. Amaç: İlgili yasaların etkili ve yeterli bir şekilde uygulanmasını sağlama
  - 4. Amaç: IKB ile ilgili suçların etkili ve yeterli bir şekilde yargılanmasını sağlama
  - 5. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanmasının, yakalanmasının ve ticaretinin aktif bir şekilde önlenmesini sağlama
5. Bu amaçlarla birlikte **kademeli hedefler** ve gerçekleştirilmeleri için gereken **eylemlerin** yanı sıra her bir hedef için **göstergeler** ve **doğrulama yolları** bulunmaktadır.
6. Bir **izleme aracı** olan IKB Puan Çizelgesi, ulusal düzeyde IKB'yi ortadan kaldırmaya yönelik ilerleme konusunda öz değerlendirme ve bilgi paylaşımı sağlar.
7. Diğer önemli uluslararası politika araçlarına hem yatay hem dikey olarak Stratejik Plan'ın **stratejik amaçlarını entegre etmek**⁷ için çalışmalar yapılacaktır.
8. Stratejik Plan, önceliklerin uyuşmasını ve iki Sözleşme arasında iş yinlemelerinin önlenmesini amaçlamaktadır. Stratejik Plan'a dayalı olarak odak noktası; mevcut ve yeni oluşturulacak stratejiler, politika mekanizmaları ve ağlar arasında **yüksek düzeyde sinerji** sağlamak olacaktır.
9. Stratejik Plan **mevcut önlem ve araçları temel almakta** ve SFP'ler ile MIKT süreçleri tarafından kullanılan tanımlara ve terminolojiye başvurmaktadır.

---

⁷ Yatay entegrasyon, Roma Stratejik Planı ile aynı düzeyde çalışan politika araçlarını ifade eder. Dikey entegrasyon farklı düzeylerle çalışan araçları ifade eder.

5.1. Temel ön koşullar

Kaynak sağlama: Roma Stratejik Planı'nın uygulanabilmesi için yeterli kaynak (insan kaynakları ve fon) gereklidir. Ulusal yetkililer bu soruna yönelik ulusal kaynakları artırmaya teşvik edilmektedir. Ayrıca olası uluslararası fon kaynakları oluşturulup Sekreterlikler tarafından bildirilmelidir.

Uluslararası Koordinasyon: Uluslararası koordinasyon, Roma Stratejik Planı'nın uygulanması için çok önemli bir noktadır. Bunun CMS ve Bern Sözleşmeleri tarafından IKB'ye yönelik ilgili MIKT ve Özel Odak Noktaları aracılığıyla sağlanması gerekmektedir.

5.2. Tanımlar

Bu Stratejik Plan için aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

Coğrafi kapsam: Roma Stratejik Planı'nın kapsamına giren uzamsal alan

IKB: Kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticareti

Adalet sistemi: ülkelerin suçu kontrol altına almak ve yasaları ihlal edenlere yaptırım uygulamak amacıyla oluşturduğu süreçler. Roma Stratejik Planı çerçevesinde tespit ve infaz 3. Amaç altında, takibat ve yargı 4. Amaç altında ele alınmıştır. Not: IKB ile mücadelede uyum zincirinde müfettiş, polis, savcı ve yargıçlar dahil olmak üzere farklı rollerde yer alan özneler bulunmaktadır.

Gözlemciler: Bern Sözleşmesi'nin hem Avrupa hem de ulus düzeyinde sivil toplum örgütleri için genel bir resmi gözlemci statüsü bulunmaktadır (2019'da yaklaşık 120 kuruluş listelenmiştir). MIKT'nin Görev Gücü için gözlemci listesi ilgili web sitesinde mevcuttur⁸.

IKB'nin kapsamı: IKB'nin gerçekleştiği fiziksel alan

IKB'nin ölçeği: Yasa dışı öldürülen, yakalanan veya ticareti yapılan kuşların sayısı

5.3. 2020 referans değerinin belirlenmesi

2030'a kadar IKB'nin ölçeği ve kapsamında %50 azalma sağlanması hedefi, 2020 yılında referans değeri olarak belirlenen ulusal eşiklere göre ölçülecektir.

2020 referans değeri, bu Stratejik Plan'ın 1.1.a eylemi doğrultusunda, üyeler ve gözlemciler dahil olmak üzere Bern Sözleşmesi ve MIKT ağlarının danışmanlığında Mayıs 2020'de tamamlanacak ayrı bir çalışma ile belirlenecektir. Referans değerinin belirlenmesi öncelikli olarak 2018'de uygulamaya konulan kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticareti ile mücadelede ilerlemenin değerlendirilmesi için puan çizelgesinin ilk değerlendirmesinden elde edilen sonuçlara dayanacaktır. Puan çizelgesinin 2018 değerlendirmesinde veri bulunmadığı takdirde IKB'nin Avrupa ve Akdeniz'deki ölçeği ve kapsamına ilişkin BirdLife'in değerlendirmeleri ve mevcut en iyi bilimsel araştırmalar göz önüne alınacaktır.

5.4. Değerlendirmeler

1. Puan Çizelgesi temelli periyodik değerlendirmeler

2020'den 2030'a Roma Stratejik Planı'nın on yıllık stratejik politika dönemi süresince öz değerlendirme ve bilgi alışverişi ön plana çıkmaktadır. Bu amaçla IKB Puan Çizelgesi için halihazırda mevcut olan yöntem plan dönemi boyunca periyodik olarak kullanılacaktır. Puan Çizelgesi 2018 yılında ilk defa değerlendirilmiştir ve 2020, 2023, 2026 ve 2029 yıllarında düzenli aralıklarla tekrar değerlendirilecektir. Mümkün olduğunca eksiksiz bilgi toplamak amacıyla ülkelerin çizelgeyi Roma Stratejik Planı ile etkili bir şekilde kullanmasını sağlamak için ihtiyaç duyuldukça IKB Puan Çizelgesi'nde ayarlamalar yapılması gerekebilir. Puan çizelgesinde yapılacak her türlü ayarlama uluslararası koordinasyon yoluyla tartışılıp kabul edilecektir. Her bir amaç için hem kısa hem uzun vadeli sonuçları ele alan bir periyodik değerlendirme çizelgesi, ülkelerin eylemlerini iyileştirmek üzere değerlendirme sonuçlarını kullanmasına olanak tanıyacaktır.

⁸ <https://www.cms.int/en/taskforce/mikt>

2. Planın değerlendirmesi

Planın coğrafi kapsamı içerisinde kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin ölçeğinde ve kapsamında %50 azalma sağlanması hedefi için kaydedilen ilerleme ve kapsam dahilindeki ülkelerin her birinde elde edilen ilerleme; 2020 referans değerine belirlenen eşiklere göre, Bern SFP ağı ve CMS MIKT içindeki ülkeler tarafından karar verilen yöntem doğrultusunda değerlendirilecektir.

Roma Stratejik Planı'nın başarıyla hedefine ulaşmasını sağlamak için bu değerlendirmeler aşağıdakileri içerebilir:

- i. Gözleme dayalı başarı ölçütlerini, her bir amacın göstergeleriyle tespit edilen sonuçlar doğrultusunda değerlendirme. Roma Stratejik Planı eylemlerinin her birinin göstergeleri, genel birleşik endeksini oluşturan bir mantıksal ereve matrisi ortaya koyarak 2020 referans değerine göre ilerlemenin ölçümüne olanak tanır.
- ii. Değerlendirmeler; Sözleşmeler için ulusal raporlamalar, bağımsız araştırmalar ve ülkelerin sağladığı periyodik Puan izelgesi bilgilerinin yanı sıra diğer ilgili bilgilere dayanacaktır.

3. Değerlendirme Zaman izelgesi

Yıl	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Puan izelgesi ile yapılan periyodik değerlendirme											
Değerlendirme											

6. Roma Stratejik Planı'nın Mantıksal ereve Matrisi

6.1. Sürece yönelik amaç

Bu sürece yönelik amaç, özel olarak Ulusal Eylem Planları ile ilgilidir. Bu planlar; bir ülke tarafından gerçekleştirilen ilk değerlendirme, Ulusal Eylem Planına ihtiyaç duyulduğunu işaret ediyorsa istişari ulusal eylem planı planlama süreçleri ile ilgili mevcut yönergeler doğrultusunda tüm ülkelerde çok paydaşlı bir grup tarafından geliştirilir, kabul edilir ve uygulanır. IKB'de etkili azalma sağlayabilecek her tarafın azami katkıda bulunabilmesi için ilgili tüm ulusal yetkililer ve paydaşların Ulusal Eylem Planı hazırlama, yönlendirme ve oluşturma sürecinde yer alması çok önemlidir.

IKB'ye karşı her bir Ulusal Eylem Planı, Roma Stratejik Planı stratejileri ve eylemleri arasından ilgili ülkenin durumuna en uygun olanını tespit etmeli veya uygulanacak eylemlerin öncelik sırasını belirlemelidir. IKB çalışmalarını yapılandırmak için halihazırda başka politikaları bulunan ülkelerin, nceliklendirme çalışması yapmak da dahil olmak üzere politikalarını ve uygulama araçlarını Stratejik Plan amacına uyumlu hale getirmeleri tavsiye edilmektedir.

Ulusal IKB Eylem Planları					
2030 Hedefi	Gösterge ve doğrulama yolları	Eylemler	Ana özneler⁹	Uygulanabilir olduğu Kapsam Dahilindeki Ülkeler	Diğer uluslararası süreçler ile bağlantılar
Ulusal Eylem Planlarının geliştirilmesi, kabul edilmesi ve tüm ülkelerde uygulamaya konulması	<p>Gösterge (nicel)</p> <p>i. Ulusal IKB Eylem Planlarının veya IKB'ye yönelik öncelikli eylemleri tanımlayan ilgili dokümanların sayısı</p> <p>ii. İlgili ülke ve diğer paydaşlar tarafından yapılan değerlendirmeye göre Ulusal IKB Eylem Planlarının uygulanma derecesi</p> <p>Doğrulama yolları: IKB ile mücadelede ilerlemenin değerlendirilmesi için Puan Çizelgesi'nin tamamlanması</p> <p>Puan Çizelgesi göstergesi: C14.</p> <p>Gösterge (nitel):</p> <p>iii. İlgili ülke ve diğer paydaşlar tarafından değerlendirildiği üzere Ulusal IKB Eylem Planlarının ülkedeki tüm IKB sorunlarını ele almaya yönelik kapsayıcılığı</p>	<p>a) Eylül 2021'e kadar Ulusal IKB Eylem Planlarının oluşturulması ve uygulanmasına yönelik yönergeler dahil olmak üzere bir format sağlanması.¹⁰</p>	<p>a) Ülkeler ve ilgili paydaşların danışmanlığında Bern Sözleşmesi ve MIKT Koordinatörü</p>	Yok	AEWA kapsamında kabul edilen Uluslararası ve Ulusal Eylem Planlaması yönergesi
		<p>b) Aralık 2021'e kadar puan çizelgesi veya ilgili diğer bilgi kaynaklarına dayalı olarak her bir Sözleşme Tarafının, Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterliklerinin önerilerini göz önünde bulundurarak NAP oluşturup uygulama ihtiyacını değerlendirmesi</p>	<p>b) Kapsam Dahilindeki Ülkelerin hükümetleri ve ilgili ulusal paydaşlar</p>		
		<p>c) Aralık 2022'ye kadar IKB ile ilgili Ulusal Eylem Planlarının ve gerekli görüldüğünde uygulama mekanizmalarının geliştirilmesi ve yürürlüğe konması veya IKB'ye yönelik eylemleri ele alan başka ilgili doküman, uygulama araçları veya mekanizmalarının geliştirilip yürürlüğe konması (<i>Bu Stratejik Plan'ın 1. Amacı ile çapraz atf</i>)</p>	<p>Kapsam Dahilindeki Ülkelerin hükümetleri ve ilgili ulusal paydaşlar</p>		

⁹ Öznelerden kaynakların, çalışma planlarının ve fonun izin verdiği derecede destek beklenmektedir.

¹⁰ Özellikle Daimî Komite'nin 5 Aralık 2014'te kabul ettiği, kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin önlenmesi için ulusal politika/soruşturma önceliklerinin belirlenmesine ilişkin 171 No.lu Önerge (2014) ve Kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticareti ile ilgili olmak üzere kuşlara karşı işlenen suçlar için ceza prensipleri ve ehemmiyet faktörlerine ilişkin 177 No.lu Önerge (2015) olmak üzere Bern Sözleşmesi TAP altında yapılan çalışmalar göz önünde bulundurulacaktır.

	<p>iv. Uygun çok paydaşlı yapıyla ve NAP oluşturulması ile uygulanmasına dair rehberliği kapsayan bir Ulusal Eylem Planı komitesinin kurulması</p> <p>v. NAP uygulamalarıyla IKB'nin önüne geçilmesi için ülkelerin finansman sağlaması veya alması</p> <p>vi. IKB'den etkilenen kuş türlerinin ölçeğinin (sayı ve boyut) Ulusal IKB Eylem Planlarında belirlenmiş olması</p> <p>Doğrulama yolları: Kabul edilen Ulusal Eylem Planları veya IKB'ye yönelik öncelikli eylemleri tanımlayan ilgili dokümanlar</p> <p>IKB ile mücadelede ilerlemenin değerlendirilmesi için Puan Çizelgesi'nin tamamlanması</p>	<p>d) 2020-2030 döneminde gerekli olduğunda Ulusal Eylem Planlarının geliştirilmesi (2024'e kadar bitecek şekilde) ve uygulanmasını desteklemek üzere yerel çalıştaylar düzenlenmesi.</p>	<p>Ülkeler ve ilgili paydaşların danışmanlığında Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterlikleri</p>	<p><i>Tümü</i></p>	
--	---	---	---	--------------------	--

6.2. Sonuca yönelik amaçlar

Aşağıdaki 5 sonuca yönelik amaç; Stratejik Plan'ın amacına ulaşması için hedefleri, göstergeleri, doğrulama yollarını, eylemleri, özneleri, kapsam dahilindeki ülkeleri ve diğer ilgili süreçleri tanımlamaktadır.

1. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanması, yakalanmasının ve ticaretinin kapsamını, boyutunu ve nedenlerini anlama					
2030 Hedefi	Gösterge ve doğrulama yolları	Eylemler	Ana özneler ¹¹	Uygulanabilir olduğu Kapsam Dahilindeki Ülkeler	Diğer uluslararası süreçler ile bağlantılar
1.1 Roma Stratejik Planı kapsamındaki her bir ülkede IKB'nin ölçeğinin ve kapsamının tamamen anlaşılması ve düzenli bir şekilde izlenmesi.	<p>Gösterge (nicel):</p> <p>i. Eylemleri gerçekleştiren ve ilgili dokümanları sağlayan ülke ve paydaşların sayısı</p> <p>ii. Ülke başına tespit edilen ve izlenen IKB sıcak noktalarının¹² sayısı</p> <p>Doğrulama yolları:</p> <p>Ülkeler ve paydaşlar tarafından sağlanan dokümanların arasında tamamlanan Puan Çizelgesi ve gönüllü olarak sunulan, faaliyetleri detaylandıran yazılı raporlar bulunur</p> <p>Puan Çizelgesi göstergesi: A1, A2, A3, A4</p>	a) Mayıs 2020'nin sonuna kadar ülkelerin paydaşların danışmanlığında, planın 5.4 bölümünde açıklandığı üzere referans değeri oluşturmak için Puan Çizelgesi'nin nasıl kullanılacağına ve Roma Stratejik Planı'nı gerçekleştirmeye yönelik ilerlemenin değerlendirilmesi için kullanılacak yöntem karar vermesi.	Bern SFP ağındaki ve CMS MIKT'deki ülke temsilcileri, paydaşlar ve davet edilen uzmanlar (ör. IMPEL)	Tümü	<i>IMPEL</i> <i>Europol</i>
		b) 2024'ün sonuna kadar kapsam dahilindeki her ülkede IKB sıcak noktalarının belirlenmesi ve bir izleme sistemi oluşturulması.	Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterliklerinin desteğiyle ülkeler ve paydaşlar	Tümü	<i>Roma Stratejik Planı'nın coğrafi kapsamı içerisinde IKB'nin ölçeği ve kapsamına ilişkin BirdLife'ın değerlendirmeleri</i>

¹¹ Öznelerden kaynakların, çalışma planlarının ve fonun izin verdiği derecede destek beklenmektedir.

¹² IKB sıcak noktaları kuşların yasa dışı avlanma, yakalanma ve ticaretinin yüksek şiddette seyrettiği alanlar olarak tanımlanır.

		c) IKB'nin kapsam ve ölçüğünü değerlendirmek için kabul edilen yaklaşım olarak Puan Çizelgesi ile izleme gerçekleştirilmesi ve önüne geçilmesi için faaliyetler düzenlenmesi. Bölgedeki ilgili araştırmalardan elde edilen sonuçlar göz önüne alınacaktır.	Ulusal hükümetler ve STK'lar dahil olmak üzere diğer paydaşlar	Tümü	<i>BirdLife yönergeleri: Kuşların yasa dışı avlanması ve yakalanmasını izlemek üzere en iyi uygulama</i>
1.2 Stratejik Plan kapsamında yer alan her bir ülkede kuşların yasa dışı avlanma sebeplerinin anlaşılması ve bu etmenlerin önüne geçmeye yönelik eylemlerin ulusal eylem planına dahil edilip uygulanması	Gösterge (nicel): i. Güçlü kanıtlara dayanarak IKB'nin nedenlerinin değerlendirmesini yapmış ülke ve paydaşların sayısı Doğrulama yolları: Açık değerlendirme raporları Puan Çizelgesi göstergesi: E25, E26 Gösterge (nitel): ii. IKB'nin kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerinin faaliyetlerde göz önünde bulundurulması ve tüm paydaşların süreçte yer alması Doğrulama yolları: Ülkeler ve paydaşlar tarafından sağlanan dokümanlar ve Ulusal Eylem Planında uygun faaliyetlerin yer alması	a) 2021'e kadar, Stratejik Plan kapsamındaki tüm ülkeler için sağlam yöntemler kullanılarak daha fazla inceleme yapmak için belirlenen motivasyonları ele alacak bölgesel/ulusal tavsiyeler ve eylemler dahil olmak üzere ortak bir formata ve mevcut en iyi kanıtlara dayalı olarak IKB'nin arkasındaki motivasyonların genel olarak araştırması ve incelemesi b) 2022'ye kadar, IKB altında yatan nedenlerin daha iyi anlaşılması gereken ülkelerde TAP altında halihazırda yapılan çalışmalardan faydalanan, kabul edilen yöntem ve yönergelere dayalı ulusal araştırmaların tamamlanması. c) Eylem ve sorunlara yönelik olarak öncelikli ülkelerin tespit edilmesi için ülke değerlendirmelerinin özet raporunun oluşturulması. d) Tespit edilen nedenlerin önüne geçmek üzere önerilerin oluşturulması ve uygun eylemlerin Ulusal Eylem Planlarına dahil edilerek uygulanması.	Tüm ülkeler Sekreterliklerin desteğiyle en çok ihtiyacın bulunduğu ülkelere öncelik verilir Kabul edilen yöntemin geliştirilmesi dahil olmak üzere çalışmaların kolaylaştırılması/görevlendirilmesi için Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterlikleri Sentez oluşturmak ve önerge sunmak için Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterlikleri Gerektiği şekilde uluslararası ve ulusal ortaklarla desteklenen ulusal hükümetler	Tümü Tümü Tümü	SWM ¹³ RESSOURCE ¹⁴

¹³ <http://www.fao.org/forestry/wildlife/95602/en/>

¹⁴ <http://www.fao.org/forestry/wildlife/63179/en/>

2. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanmasının ulusal kanunlarda etkili ve yeterli bir şekilde ele alınmasını sağlama					
2030 Hedefi	Gösterge ve doğrulama yolları	Eylemler	Ana özneler	Uygulanabilir olduğu Kapsam Dahilindeki Ülkeler	Diğer uluslararası süreçler ile bağlantılar
2.1 Tüm ülkelerde IKB'ye yönelik uygun ulusal mevzuatların bulunması ve yasalaştırılması	Gösterge (nicel): i. Ülkelerin %90'ında uygun mevzuatların bulunması ii. Mevzuatların Roma Stratejik Planı ile belirlenen hedeflere karşılık sağlama yüzdesi (%)	a) Aralık 2021'e kadar kapsam dahilindeki ülkelerin her birinde olası açıkların tespiti için ulusal mevzuatın uzmanlar tarafından değerlendirilmesi ¹⁵	Sekreterlikler, uluslararası ve/veya ulusal paydaşlar vb. tarafından desteklenen kapsam dahilindeki ülke hükümetleri	Tümü	Roma Stratejik Planı'nın coğrafi kapsamı içerisinde IKB'nin ölçeği ve kapsamına ilişkin BirdLife'in değerlendirmeleri
	Doğrulama yolları: Ulusal mevzuat Puan Çizelgesi sonuçlarının değerlendirmesi Puan Çizelgesi göstergesi: B5-B B12	b) Aralık 2020'ye kadar daha önce IKB ile mücadelede etkili olan model mevzuat örnekleri dahil olmak üzere etkili mevzuatlara yönelik kılavuzların oluşturulması ve tüm ülkelere dağıtılması.	Uluslararası birlikişilerin iş birliğinde kendi yetki alanlarındaki sekreterlikler	Tümü	ENPE IMPEL Europol
	Gösterge (nitel): iii. Mevcut ulusal mevzuatın IKB ile kapsamlı ve etkili mücadele etme derecesi	c) 2030'a kadar ülkelerin tamamında uygun mevzuatların yer alması ve etkili bir şekilde uygulanması hedefiyle, 2023'e kadar ulusal mevzuatların geliştirilmesi ve/veya gözden geçirilmesi, gerektiğinde ilerlemenin raporlanması.	Ulusal hükümetler ve ilgili paydaşlar / ulusal STK'lar	Açıkların tespit edildiği ülkeler	SWM-RESSOURCE
	Doğrulama yolları: Ulusal mevzuatın değerlendirilmesi Puan Çizelgesi sonuçları Puan Çizelgesi göstergesi: B5-B B12	d) Ulusal mevzuatların yeniden gözden geçirilmesinde kılavuzluğa ihtiyacı olan ülkeler için talep üzerine destek sağlanması (periyodik görev).	Ulusal hükümetler, Sekreterlikler ve ENPE, MPEL, EUFJE, Europol gibi paydaşlar	Kılavuzluk ihtiyacı bulunan ülkeler	ENPE IMPEL EUFJE Europol

¹⁵ Uzman değerlendirmesinde Avrupa Komisyonu'nun AB üye ülkelerinde ulusal mevzuatların Kuş Direktifi 5. Madde'nin (genel koruma sistemi) uygulanmasını sağladığı göz önünde bulundurulur.

3. Amaç: İlgili yasaların etkili ve yeterli bir şekilde uygulanmasını sağlama					
2030 Hedefi	Gösterge ve doğrulama yolları	Eylemler	Ana özneler	Uygulanabilir olduğu Kapsam Dahilindeki Ülkeler	Diğer uluslararası süreçler ile bağlantılar
3.1 IKB'nin ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde uygun ve orantılı ¹⁶ infaz önceliğine sahip olması	<p>Gösterge (nicel):</p> <p>i. Kontrol edilen sıcak bölgelerin yüzdesi;</p> <p>ii. Eğitim verilen müfettiş, polis memuru, savcı ve yargıçların yüzdesi;</p> <p>iii. Tespit, soruşturma ve takibat için tahsis edilen kaynaklar;</p> <p>iv. Özel birimlerin sayısı</p> <p>v. Bildirilen IKB olaylarının soruşturulan vakalara oranı.</p> <p>vi. IKB suçları nedeniyle tutuklama sayısı. Müteakip takibat sayısı.</p> <p>vii. Takibatların hükümlere oranı.</p> <p>Doğrulama yolları:</p> <p>Ülkelerin Puan Çizelgesi kullanımı ve diğer yazılı raporları ile ilgili bilgiler</p> <p>Puan Çizelgesi göstergesi: C15</p> <p>Gösterge (nitel):</p> <p>viii. İlgili uygunluk izleme ve kolluk kuvveti memurlarının faaliyetleri önceliklendirirken IKB'yi göz önünde bulundurması ve çalışma programlarında IKB için uygun alaka düzeyini belirlemeleri</p>	a) 2022'ye kadar ulusal hükümetler ve paydaşlardan mevcut infaz kaynakları ve uygun yetki seviyesinde infazın önceliklendirilmesi ile ilgili bilgi alınıp bunun paylaşılması	Sekreterlikler Ulusal hükümetler / yetkililer IMPEL, ENPE, Europol gibi uluslararası ve/veya ulusal paydaşlar	Tümü	IMPEL ENPE <i>Europol</i>
		b) Müfettişler, polis memurları, savcılar ve yargıçlar dahil olmak üzere uygunluk güvencesi ve kolluk kuvveti personellerine yönelik özel eğitimlerin düzenlenmesi.	<i>Ulusal hükümetler / Sekreterlikler</i>	Tümü	IMPEL ENPE EC Europol
		c) Yaban hayatı suçlarıyla mücadele için özel kolluk kuvveti birimlerinin oluşturulması	Ulusal hükümetler / yetkililer	Özellikle IKB'nin yüksek düzeylerde olduğu ülkeler Öncelikli ülkeler ¹⁷	

¹⁶Stratejik Plan'ın belirgin odağı olan, Akdeniz bölgesinde IKB'nin en yüksek seviyede görüldüğü ülkelerde en yüksek öncelik düzeyi amaçlanacaktır. Tüm ülkeler infaz önceliklendirmesi için sıfır tolerans yaklaşımını göz önünde bulunduracaktır.

¹⁷Bölgedeki IKB üzerine en yeni bilimsel araştırmalara ve mevcut olduğunda Puan Çizelgesi değerlendirmelerine göre.

	Doğrulama yolları: Eğitimlerde yapılan anketler				
3.2 İlgili kanun hükmü kuruluşları tarafından IKB vakaları için etkili denetleme, gözetim, tespit, soruşturma, takibat ve yaptırım uygulamalarının etkili bir şekilde yapılmasını kolaylaştırmak için destek sağlanması	Gösterge (nicel) i. IKB ile ilgilenen kolluk kuvvetleri bünyesinde görevlendirilen personellerin IKB ile ilgili sorunlara ilişkin uygun eğitimden geçme yüzdesi ii. Soruşturulan IKB vakalarının tespit edilen/raporlanan vakalara oranı iii. Kolluk kuvvetleri tarafından tespit edilen vakaların toplam IKB vakalarına oranı iv. İnfaz çalışmalarıyla (memur çalışma saatleri) karşılaştırıldığında liman ve sınırlarda dahil olmak üzere yetkililer tarafından el koyma olaylarının oranı v. IKB tespiti/raporu ardından ortalama soruşturma süresi vi. Yasalara göre etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlarla cezalandırılan veya takibat için iletilen tespit edilen/raporlanan vakaların yüzdesi vii. Bir veri tabanına kaydedilen tespit edilen/rapor edilen IKB vakalarının yüzdesi, yetkililerin müdahalesi ve soruşturma sonucunda ortaya çıkan ve kamuoyuna duyurulan eylem	a) İlgili polis kuvvetleri için farkındalığı artırmak üzere uzman desteğinin yanı sıra özel bilgiler ve materyallerin mevcut olmasının sağlanması	Ulusal hükümetler/yetkililer ve diğer paydaşlar	Tümü	IMPEL ENPE Europol
		b) 2023'e kadar uygunluk güvencesi ve kolluk kuvveti uzmanlığı; müfettiş, polis memurları, gümrük memurları ve diğer kolluk kuvveti personelleri için eğitim; kapasite geliştirme; IKB'ye karşı kolluk kuvvetlerinin genel olarak kapasite geliştirmesi için ilgili alanlardaki yasa dışı ticaret ve benzeri faaliyetler hakkında istihbaratta bilgi paylaşımının kolaylaştırılması için ülkelere yönelik destek programının geliştirilmesi. (Roma Stratejik Planı'nın Eylem 4.3.b bölümüne çapraz atf)	Sekreterlikler, ülkeler, uluslararası ve/veya ulusal paydaşlar vb.	Öncelikli ülkeler	INTERPOL ENPE IMPEL Avrupa Komisyonu Europol
		c) Soruşturma, tespit ve arazi kontrolünün yanı sıra nekropsi ve diğer adli tıp analizleri ve ilgili faaliyetler için yeterli sayıda özel personelin ve uygun kaynakların bulunmasının sağlanması.	Ulusal hükümetler / yetkililer	Tümü	
		d) Uygun ve gerekli gördükleri takdirde kolluk kuvvetlerinin: I. Belirli yoğun alanlar, pazarlar, internet vb. alanlarda düzenli devriye ve izleme dahil olmak üzere inceleme, gözetleme ve IKB tespiti yapması	INTERPOL ve özellikle sahada IKB gözetimi ve çevrimiçi soruşturmalarda yer alan kuruluşlar gibi diğer paydaşların desteği ile ulusal hükümet ve infaz yetkilileri	Tümü (ilgili verilerin yayınlanmasına ilişkin mevcut ulusal mevzuatlar doğrultusunda)	INTERPOL TRAFFIC

	<p>Gösterge (nitel): viii. Ulusal/uluslararası seviyede müzakere/toplantı için resmi yapı ve komitelerin varlığı</p> <p>Puan Çizelgesi göstergesi: C17, C18, C19</p>	<p>II. Tespit edilen veya yetkililere bildirilen tüm IKB vakalarının hızlı ve etkili soruşturulmasının sağlanması III. IKB'nin etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlarla cezalandırılabilir olmasını sağlamak için ve vakanın yasalara göre hızlı takibatı için iletilmesine yönelik gerekli adımların atılması IV. Tespit edilen veya raporlanan tüm IKB vakalarının, yetkililerin yanıtının ve soruşturma sonucunda gerçekleştirilen eylemlerin kaydının tutulması ve kamuya açık hale getirilmesi V. Hedef 5.3 Eylem c altında listelenen veri tabanına erişim sağlanması</p>			
--	--	--	--	--	--

4. Amaç: IKB ile ilgili suçların etkili ve yeterli bir şekilde yargılanmasını sağlama

2030 Hedefi	Gösterge ve doğrulama yolları	Eylemler	Ana özneler	Uygulanabilir olduğu Kapsam Dahilindeki Ülkeler	Diğer uluslararası süreçler ile bağlantılar
4.1 IKB vakalarında idari dava ve ceza davalarının ortalama açılma ve sonlandırılma süresinin azalması	<p>Gösterge (nicel): i. Açıldıktan sonra bir yıl içinde sonuçlanan IKB vakalarına ilişkin ceza davaları ve idari davaların (teyizler dışında) sayısı/yüzdesinin artması; ii. Cezaların uygulanmasıyla sonuçlanan dava ceza veya yaptırımlarının ilgili kılavuzlara göre uygun ve orantılı</p>	a) Uluslararası kılavuzlar ve önerilere göre IKB vakaları için (Ulusal Ceza Kanunu IKB vakaları için adli gereksinimler içermediğinde) ceza yönergelerinin kullanılması.	EUFJE ENPE desteğiyle ulusal yetkililer, Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterliği	Tümü	<i>CMS Raptors MoU, CMS Landbirds Action Plan, AEWA Strategic Plan, EU Roadmap EUFJE, ENPE</i>
4.2 IKB ile ilgili tüm ceza davaları veya idari davalarda hükümlülük sağlanan tüm vakalarda ceza yönergeleriyle uyumlu cezaların verilmesi		a) Ulusal seviyede ilgili adli memur ve personellerin IKB ile ilgili eğitilmesi konusunda başarılı takibat ve hükümlere ilişkin bilgiler dahil olmak üzere mevcut uluslararası kılavuzlar göz önünde bulundurularak ceza yönergelerinin dahil edilmesi.	ENPE	MIKT Kapsamı Dahilindeki Ülkeler, Kapsam Dahilindeki Kafkas Ülkeleri	ENPE INTERPOL

<p>olduğu durumların sayısı/yüzdesi¹⁸</p> <p>Doğrulama yolları: Ulusal raporlama</p> <p>Puan Çizelgesi göstergesi:</p> <p>D20</p> <p>Gösterge (nitel):</p> <p>iii. IKB suçları için verilen ortalama para cezası</p> <p>iv. IKB suçları için verilen ortalama hapis cezası</p> <p>v. Standartları ceza yönergelerinin altında kalan ülkelerde ceza ağırlığının artması</p> <p>Doğrulama yolları: Puan Çizelgesi'nin bir parçası olarak ülkeler tarafından cezalar hakkında sağlanan bilgiler</p>				
--	--	--	--	--

¹⁸ Kuşlara karşı işlenen suçların ve özellikle de kuşların kuşların yasa dışı avlanması, yakalanması ve ticaretinin değerlendirilmesi için ceza prensipleri ve ehemmiyet faktörlerine ilişkin Bern Sözleşmesi TAP 2013-2020: Bern Sözleşmesi 177 No.lu Önerge (2015) çerçevesinde geliştirilen kılavuzlar gibi

4.3. Yaban hayat suçlarıyla ilgilenen çekirdek bir grup savcı ve yargıcın IKB ile ilgili eğitim alması (2025'e kadar ülkede yaban hayatı suçlarıyla ilgilenen yargıç ve savcılarının %50'si) ¹⁹	Gösterge (nicel): i. Özellikle eğitilmiş savcı/yargıçların yüzdesi Puan Çizelgesi göstergesi: D22, D23 Doğrulama yolları: Ülkeler tarafından gönüllü olarak sağlanan bilgiler Gösterge (nitel): ii. IKB ile ilgili hususların yaban hayatı suçlarına karşı mücadeleye ilişkin eğitimlerde belirgin bir şekilde yer alması Doğrulama yolları: Yaban hayatı suçlarına ilişkin eğitimlerin içeriği	a) MIKT POW 2016-2020 altında düzenlenen, savcılarının ve yargıçlarının uzmanlık eğitimlerine devam edilmesi ve bunun Avrupa Komisyonu, ENPE ve diğer kuruluşlar tarafından düzenlenen IKB eğitimlerini desteklemesi	Ulusal yetkililer, EUFJE desteğiyle Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterlikleri, ENPE ve diğer uluslararası ve ulusal ortaklar	<i>Tümü</i>	<i>EUFJE</i> <i>ENPE</i>
	b) IKB davalarında yer alan savcı ve yargıçların deneyimlerini paylaşması ve kapasitelerini geliştirmesini destekleyecek bir programın geliştirilip uygulanması (Roma Stratejik Planı'nın Eylem 3.2.b bölümüne çapraz atıf)	Ulusal hükümetler, Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterlikleri, Interpol, Europol, EUFJE, ENPE ve diğer uluslararası ve ulusal ortaklar	<i>Tümü</i>	<i>INTERPOL</i> <i>Europol</i> <i>EUFJE</i> <i>ENPE</i> <i>IMPEL</i>	
4.4 Hukuki süreçler ve ceza istatistiklerinin tüm ülkelerde kamuya açık olması	Gösterge (nicel) i. Kamunun erişebildiği hukuki süreç ve cezalardaki artış yüzdesi	a) Ulusal yasalar doğrultusunda IKB ile ilgili ceza davalarında veya idari davalardaki takibat ve uygulanan ceza/yaptırımlar ile ilgili bilgilerin kaydedilmesi ve kamuya açık hale getirilmesi. (Roma Stratejik Planı Eylem 3.2.d IV bölümüne çapraz atıf)	Ulusal yetkililer, STK'lar, diğerleri	<i>Tümü</i>	

¹⁹ Ulusal şartlara göre uyarlanmak üzere (ör. az sayıda yargıç veya özel çevre yargıçları ulusal sistemde mevcut değilse ilgili tüm eleman/memurların eğitilmesinin değerlendirilmesi).

	<p>Doğrulama yolları: Resmi web siteleri, diğer resmi platformlar ve dağıtım yolları</p> <p>Gösterge (nitel): ii. IKB davalarına ait belgelerde ceza yönergelerinin ilgili unsurlarına atıfta bulunulması ve bunların kamuya açık olması</p> <p>Doğrulama yolları: Kamuya açık mevcut dokümanlar</p>	<p>b) Hukuki süreçlere dair bilgiler dahil olmak üzere içtihat veri tabanlarının oluşturulması ve verilerin kamuya açık hale getirilmesi</p>	<p>Bern Sözleşmesi ve CMS Sekreterliği desteğiyle ulusal hükümetler, EUFJE, ENPE, diğer paydaşlar</p>	<p><i>Ulusal hükümetler</i></p> <p><i>Gösterge ii için Aarhus Sözleşmesi'nin tüm imzalayan tarafları</i></p>	<p><i>EUFJE</i> <i>ENPE</i></p>

5. Amaç: Kuşların yasa dışı avlanmasının, yakalanmasının ve ticaretinin aktif bir şekilde önlenmesini sağlama

2030 Hedefi	Gösterge ve doğrulama yolları	Eylemler	Ana özneler	Kapsam Dahilindeki Ülkeler	Diğer uluslararası süreçler ile bağlantılar
5.1 Kamunun IKB'nin ne olduğunu ve negatif etkilerini bilmesi	<p>Gösterge (nicel): i. Gençler dahil olmak üzere fikir anketi katılımcıları arasında IKB'nin varlığından haberdar olan ve bu konuda endişe duyduğunu belirten katılımcıların yüzdesi ii. IKB'yi hedef alan iletişim kampanyalarının ve stratejilerin sayısı</p>	<p>a) 2024'e kadar IKB'nin tespit edilen ana nedenlerini hedef alan, yasa dışı avlanmayı engellemeyi hedefleyen faaliyetlerin nasıl uygulanacağına dair en iyi uygulamalar kılavuzunun oluşturulması (ör. alternatif gelir kaynakları kılavuzu, çeşitli paydaş gruplarıyla etkileşimde bulunmak dahil eğitim ve farkındalık yaratma, Ulusal Odak Noktaları için kılavuz vs.)</p>	<p>İş birliğinde rehberlik sağlanmasını kolaylaştırmak üzere Bern Sözleşmesi ve MIKT Koordinatörü</p>	Tümü	

	iii. IKB ile mücadele için iletişim kampanyalarına yönelik fonun sağlanması	b) En iyi uygulamalar kılavuzuna dayanarak hükümet temsilcileri ve paydaşlara IKB'nin önlenmesi için sosyal programlara yönelik en iyi uygulamalarla ilgili bölgesel çalıştayların düzenlenmesi	Bern Sözleşmesi Sekreterliği ve CMS/MIKT Koordinatörü, ulusal yetkililer ve diğer paydaşlar	Tümü	
	iv. İnternete erişimi kısıtlı topluluklara sağlanan bilgilendirici materyal sayısı v. Hükümetler, özel sektör ve diğer sivil toplum varlıkları tarafından IKB'nin ortadan kaldırılmasına destek olmak üzere verilen taahhüt sayısı Doğrulama yolları: İletişim kampanyası veya strateji analizleri (iletişim pazarlama metrikleri) Ulusal raporlama Puan Çizelgesi göstergesi: E28 Gösterge (nitel): vi. IKB'nin ilgili etkinliklerde öne çıkarılması vii. Hükümetler, özel sektör ve diğer sivil toplum varlıklarının IKB'nin ortadan kaldırılmasına destek olmak üzere taahhüt vermesi Doğrulama yolları: Konferans/toplantılar ile ilgili web siteleri ve raporlar	c) Ülkelerin IKB'yi önlemek üzere ulusal paydaşlara seslenen ulusal iletişim stratejileri geliştirmeye teşvik edilmesi	Bern Sözleşmesi Sekreterliği ve CMS/MIKT Koordinatörü Ulusal yetkililer ve diğer paydaşlar	Tümü	Birdlife IKB kampanyaları CITES
		d) Bern Sözleşmesi ve MIKT coğrafi kapsamı boyunca 2025 ve 2030'a kadar IKB ile ilgili iki büyük çaplı kampanyanın geliştirilip uygulanması	Bern Sözleşmesi Sekreterliği ve CMS/MIKT Koordinatörü ulusal yetkililer ve diğer paydaşlar	Tümü	
		e) Ülke ve kuruluşların resmi web sitelerinde ülkeler ve paydaşlar tarafından sağlanan materyaller dahil olmak üzere IKB ile ilgili genel ve temel bilgilerin sağlanması	Bern Sözleşmesi Sekreterliği ve CMS/MIKT Koordinatörü, ulusal yetkililer ve diğer paydaşlar	Tümü	BirdLife IKB kampanyaları
		f) Yan etkinlikler ve ilgili konferans ve toplantılardaki diğer etkinlikler dahil olmak üzere çok taraflı forumlarda varlığın sağlanması	Bern Sözleşmesi Sekreterliği ve CMS/MIKT Koordinatörü, ulusal yetkililer, diğer paydaşlar	Tümü	CITES CBD ENPE EU Roadmap Ramsar

<p>5.2. Yerel veya ilgili diğer toplulukların yaban hayatı korumada yer alması ve bundan fayda sağlaması</p>	<p>Gösterge (nicel):</p> <p>i. Sürdürülebilir ve alternatif geçim kaynaklarındaki % artış</p> <p>ii. Avcı topluluklarına yönelik olarak önleme ve ortadan kaldırma dahil olmak üzere IKB ile ilgili farkındalığı artıran eğitim oturumlarının sayısı</p> <p>Doğrulama yolları:</p> <p>Yerel anket/çalışmalar</p> <p>Ulusal raporlama</p> <p>Gerçekleştirilen eğitimlerle ilgili olarak avcılar derneğinden raporlama</p> <p>Trafik ışığı değerlendirmesi</p> <p>Puan Çizelgesi göstergesi: E27</p>	<p>a) IKB'ye karşı mücadelede desteklerini mobilize etmek üzere yerel ve diğer ilgili toplulukların üyeleri, önemli topluluk özneleri ve liderleri, yerel eğitimciler ve genç nesiller ile yakın etkileşimin teşvik edilmesi</p> <p>b) Bern Sözleşmesi tarafından onaylanan Avlanma ve Biyoçeşitliliğe İlişkin Avrupa Sözleşmesi ile ilgili diğer İdare kurallarına²⁰ ve kullanımına dair farkındalığın artırılması</p> <p>c) IKB'ye başvurulmasını sınırlamak üzere topluluk direncini sağlamak için destek sağlanması.</p>	<p>Ulusal yetkililer, yerel topluluklar ve diğer ulusal paydaşların danışmanlığında Bern Sözleşmesi ve CMS/MIKT Koordinatörü</p>	<p>Tümü</p>	<p>Yaban Hayatı Kaçakçılığına Karşı AB Eylem Planı'na ilişkin Konsey Sonuçları</p> <p>SWM-RESSOURCE</p>
<p>5.3. IKB'nin ortadan kaldırılmasında sorunlara yol açan önemli teknik kısıtlamaların çözümüne yönelik olarak uygun olduğunda son teknolojilerin²¹ kullanılması</p>	<p>Gösterge (nitel):</p> <p>iii. Öncü teknolojilerin kullanımındaki % artış</p> <p>iv. Ülkeler tarafından uygulanan yenilikçi çözümlerin sayısı</p> <p>Doğrulama yolları:</p> <p>Ulusal raporlama</p>	<p>a) Gerekli fonlar dahil olmak üzere teknik uzmanlık ve yenilikçi çözümleri teşvik edilmesi</p> <p>b) Kapsam dahilindeki ülkeler arasında teknik uzmanlık paylaşımı ve değiş tokuşunu kolaylaştırmak için forumların ve uzmanların belirlenmesi</p> <p>c) Kapsam dahilindeki ülkelerin tümüyle paylaşılan, her bir kapsam dahilindeki ülke veya bölgede yasal olarak avlanılabilen tür ve alt türlerin yanı sıra avlanma kotaları ve avlanmanın serbest olduğu zaman dilimlerinin listelendiği merkezi çevrimiçi bir veri tabanının oluşturulması, sürdürülmesi ve güncellenmesi</p>	<p>Bern Sözleşmesi ve CMS/MIKT Koordinatörü, ulusal yetkililer, diğer paydaşlar</p>	<p>Tümü</p>	<p>Yaban Hayat Suçları Teknoloji Mücadelesi (WCTC)</p> <p>IKB'yi izlemeye yönelik en iyi uygulamalar kılavuzunun yeni teknolojiler bölümü</p>

²⁰ Bern Sözleşmesi Daimî Komitesi'nin Avlanma ve Biyoçeşitliliğe İlişkin Avrupa Sözleşmesi ile ilgili 123 No.lu Önergesi (2007)

²¹ IKB ile mücadelede yenilikçi bilimsel ve teknolojik çözümlerin kullanımı. Buna örnek olarak insansız hava aracı, biyomimetik, insanları algılayan kameralar veya yeni nesil DNA sekanslama verilebilir. Örnek projeler <https://www.wildlifecrimetech.org> adresinde mevcuttur.

Doğa
20. yd